

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN 2010

GEACHTE RELATIE,

Zoals u van ons gewend bent, ontvangt u weer een brief met trends waarmee wij u op de hoogte stellen van ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en innovatie. Vorig jaar hebben veel scholen en besturen ingezet op Opbrengstgericht werken en evidence based werken. Dit jaar wordt hier door veel scholen een vervolg aan gegeven.

Ook de politiek staat niet stil. Samen met partners wordt gezocht naar mogelijkheden om de ondersteuning van het onderwijs blijvend te verbeteren. Op verzoek van de Tweede Kamer heeft de Onderwijsraad het rapport 'Ontwikkeling en ondersteuning van het onderwijs' geschreven. Het onderzoek, dat er aan ten grondslag ligt, moet helderheid geven over een betere marktconforme situatie voor schoolbesturen en onderwijsondersteuners (onderwijs advies bureau's). Essenties hieruit zijn: een vrije markt waarin oog moet zijn voor innovatie, geen ongelijke marktposities en aandacht voor kwaliteit en implementatieprocessen die niet te kortdurend zijn. Innovatie wordt ingezet door samenwerking tussen schoolbesturen en ondersteuning (o.a. schoolbegeleiding). De vrije markt dreigt onderwijsontwikkeling te stagneren. Gemeenten dreigen te bezuinigen op schoolbegeleiding, nu de verplichte financiering niet meer bestaat. De Onderwijsraad adviseert budget vast te stellen voor onderwijs ondersteuning, waarin naast de landelijke overheid ook gemeentelijke overheden een rol blijven spelen.

Wij zijn van mening dat een integrale aanpak uiteindelijk een effectief antwoord is op de diversiteit en complexiteit van de primaire processen. Vanuit onze brede expertise ondersteunen wij onze klanten als partner bij dit proces. Bij Opbrengstgericht werken gaat het in de kern om planmatig en doelgericht werken om resultaten te bereiken. Wat je moet doen om deze doelen te realiseren wordt duidelijk in "Wat Werkt Op School". Deze benadering biedt wetenschappelijk bewezen aanpakken die daadwerkelijk bijdragen aan het verhogen van leerlingresultaten. Deze werkwijzen hebben betrekking op school-, leerling- en groepsniveau. Wanneer de activiteiten in samenhang worden ingezet neemt de effectiviteit toe. Systemendenken biedt goede mogelijkheden om deze samenhang voor de eigen school vorm te geven.

Met vriendelijke groet,

Arie Grandia
Directeur / bestuurder

OPBRENGSTGERICHT WERKEN

Het thema Opbrengst gericht werken speelt op bestuurlijk-, school- en klassen-niveau. Bij Opbrengst gericht werken gaat het in essentie om het resultaat van de school, de groep en het kind. Je stelt een doel, je analyseert de huidige situatie en je gaat vervolgens een plan ontwikkelen om het doel te realiseren. Vervolgens worden de plannen uitgevoerd en wordt het resultaat bepaald. Hierna start de cyclus opnieuw. Opbrengstgericht werken is dus een continue proces om leerprestaties van kinderen te verbeteren.

Deze systematische werkwijze heeft veel consequenties. Er worden doelen gesteld en plannen gemaakt. Vanuit je plan ga je over naar concrete acties en stel je prioriteiten voor je handelen in de klas: Wat Werkt Op School van Robert Marzano geeft hiervoor veel concrete handreikingen.

Hierbij gaat het bijvoorbeeld om klassenmanagement en om differentiëren. Hoe geef je de instructie, oefening, feedback effectief vorm volgens je (groeps-)plan? Robert Marzano onderscheidt negen didactische vaardigheden die bewezen effectief zijn en die je hierbij kunt inzetten. Dit kan niet los gezien worden van de visie van de school en de rol van de schoolleider.

CURSUSSEN SCHOOLZELFEVALUATIE OOK REGIONAAL

Het analyseren van resultaten op schoolniveau kan een grote rol spelen bij kwaliteitszorg. Cito biedt in dit kader twee cursussen aan. Schoolzelfevaluatie op basis van LOVS toetsen en Schoolzelfevaluatie op basis van Eindtoets Basisonderwijs en/of Entreetoetsen. In beide cursussen staat het analyseren van resultaten op schoolniveau met Cito instrumenten centraal. Hierbij leert u hoe u de rapporten van het Computer programma LOVS kunt interpreteren en hoe u de gegevens kunt verwerken in een schoolrapport.

SAMENWERKING

Begin dit jaar heeft Cito met betrekking tot deze cursussen een samenwerkingsovereenkomst met EDventure gesloten. Adviseurs van OnderwijsAdvies zijn getraind in het geven van deze cursussen. Binnenkort bieden wij de cursussen in de regio aan. Houdt u voor meer informatie over deze cursussen en andere cursussen onze website www.onderwijsadvies.nl in de gaten.

LEERPOTENTIEEL TESTEN

Er is een ontwikkeling gaande om gericht te kunnen onderzoeken wat het leerpotentieel van kinderen is. Reguliere tests geven een beeld van wat een kind op een bepaald moment kan en weet. Deze tests maken echter niet duidelijk wat het vermogen van een kind is om leerstof na instructie op te pakken en toe te passen. Leerpotentieel tests geven hier wel zicht op. Het sluit daardoor goed aan bij handelingsgericht werken en het werken met ontwikkelingsperspectieven. OnderwijsAdvies maakt al een aantal jaren verder onderzoek naar de mogelijkheden van leerpotentieel mogelijk door een samenwerking met de Universiteit van Leiden. Zo is Bijzonder Hoogleraar Prof. Dr. W. Resing bezig met een onderzoek naar leerpotentieel testen. Meer informatie hierover vindt u binnenkort op onze website.

PASSEND ONDERWIJS

Gelukkig zien we in de ontwikkeling van Passend Onderwijs dat de zorg voor onze leerlingen gaat verschuiven. Minder classificerende diagnostiek en veel meer handelingsgericht werken. Weten wat een kind niet kan mag niet leiden tot het plaatsen in een hokje. Weten hoe ermee omgegaan moet worden zodat een kind ondanks beperkingen toch de optimale ontplooiingskans krijgt, daar gaat het om. Hoewel het invoeren van Passend Onderwijs nog onduidelijk is zien wij wel de ontwikkeling uiteindelijk doorgaan. Het belangrijkste antwoord op Passend Onderwijs is goed klassenmanagement.

WAT WERKT: PEDAGOGISCH HANDELEN EN KLASSENMANAGEMENT

De meta-analyse van Robert Marzano laat zien dat ongeveer 66% van de leeropbrengsten in een school wordt bepaald door de leerkracht. Een van de middelen die de leerkracht heeft, is pedagogisch handelen en klassenmanagement. Welke factoren zijn van invloed en hoe kunnen fundamentele strategieën die een aantoonbare positieve invloed op het gedrag van kinderen hebben ook werken. OnderwijsAdvies verzorgt adviesbijeenkomsten over de verschillende factoren en hoe deze bij u op school vorm kunnen krijgen in het onderwijs.

ORIENTATIE: HANDELINGSGERICHT WERKEN

Handelingsgericht werken (HGW) is een doelgerichte manier van werken waarbij de onderwijsbehoeften van kinderen centraal staan. Dit studiedagdeel betreft een oriëntatie op HGW waarbij u kennis maakt met de kenmerken van HGW (oriëntatie), wat HGW betekent voor alle betrokkenen en het onderwijs en wat onderwijsbehoeften zijn. Wilt u na de oriëntatie verder met een invoeringstraject, dan is er een maatwerktraject nodig.

CURSUS: WERKEN MET EEN ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF (OPP)

Basisscholen moeten voor kinderen waarvan wordt verwacht dat zij maximaal het eindniveau van groep 7 zullen halen, een ontwikkelingsperspectief opstellen (OPP). In deze cursus wordt behandeld aan welke eisen een goed OPP moet voldoen en hoe dit een plaats kan krijgen in de zorgstructuur van de school. Ook bespreken deelnemers de eigen praktijkcasussen en komen overwegingen rond leerlijnen en leerstofaanbod aan de orde.

KORTE CURSUS: WERKEN MET (GROEPS)HANDELINGSPLANNEN

De deelnemers leren in deze korte cursus meer handelingsgericht te werken. Op een praktische manier wordt er vorm en inhoud gegeven aan het gebruik van groepsplannen en individuele handelingsplannen. Er wordt ervaring opgedaan in het planmatig organiseren van het leerstofaanbod, waardoor men goed kan aansluiten op de verschillende onderwijsbehoefte van de kinderen. Om concreet te kunnen werken wordt de deelnemers gevraagd om de eigen leerlinggegevens mee te nemen.

WAT WERKT: LEIDERSCHAP OP SCHOOL

Maakt u zich zorgen of de verandering in uw organisatie wel gaat slagen? Uit op een geslaagde verandering in uw school? Veranderingen vergen veel tijd en energie van uw medewerkers en kunnen tot onrust en onvrede leiden. U heeft als schoolleider de belangrijke taak de veranderingen op effectieve en professionele wijze te managen.

In het recent mede door OnderwijsAdvies uitgegeven boek "Wat Werkt: leiderschap op school" gaat het om:

- de resultaten van de internationale research naar goed schoolleiderschap!,
- hoe dit onderzoek kan leiden tot resultaat bij u op de werkvloer?,
- de 21 essentiële taken/kwaliteiten van de schoolleider;
- niveaus van verandering;
- het werken met een StuurTeam;
- een stappenplan voor verandering.

COÖPERATIEF LEREN

Coöperatief leren heeft een bewezen positief effect op leerprestaties van kinderen mits dit op een specifieke wijze wordt uitgevoerd. OnderwijsAdvies biedt een basistraining Coöperatief leren om dit als schoolteam in de vingers te krijgen. Een andere mogelijkheid om hiermee aan de slag te gaan is het toepassen van Coöperatief leren bij rekenen of taal.

De cursus 'Nog Beter Rekenen' leert u Coöperatief Leren in te zetten in rekenonderwijs. Belangrijke thema's van goed rekenonderwijs komen aan de orde zoals: een goed lesmodel, fases in een rekenles, regelmatige oefening en herhaling. Deze thema's zullen coöperatief worden ingevuld. Tijdens de cursus leert u zo'n tien werkvormen (structuren) die u kunt gebruiken om uw rekenonderwijs interactiever en aantrekkelijker te maken. Ook zult u werkvormen ervaren die u gemakkelijk in uw klas kunt gebruiken. Tevens kunt u op deze manier een gevarieerd herhalingsprogramma vormgeven. Het cursusboek 'Nog Beter Rekenen' helpt u met heel veel werkbladen op goede ideeën.

Taal is communicatie. Hier is iedereen het snel over eens. Maar hoe geef je dit uitgangspunt vorm in taalonderwijs. Nieuwe taalmethodes geven al meer dan hun voorlopers samenwerkingsvormen aan. Maar hoe voer je die zo uit dat alle kinderen daar veel van leren. En hoe krijg je meer interactie in taalonderwijs. De cursus Taal Nog Interactiever helpt u met zo'n tien coöperatieve werkvormen (structuren) bij deze taak. Tijdens de cursus zult u deze vormen ervaren zodat u ze gemakkelijk in uw klas kunt gebruiken. Uw taalonderwijs wordt zo aantrekkelijker voor alle leerlingen en voor u. Het cursusboek helpt u met een aantal goede ideeën.

VERKEER

Tallose scholen in de regio maken inmiddels gebruik van ons gratis verkeersaanbod met kant en klare producten inclusief begeleiding. In opdracht van het Stadsgewest Haaglanden en de regio Holland Rijnland biedt OnderwijsAdvies alle basisscholen in de genoemde regio's de mogelijkheid zich in te schrijven voor leuke en leerzame activiteiten op het gebied van verkeerseducatie: van kant en klaar lesmateriaal tot een themamiddag over verkeer voor de hele school. Het is zelfs mogelijk om mee te doen aan een driejarig traject waarbij een verkeersleerkracht van OnderwijsAdvies op de school komt om praktische verkeerslessen te geven. Uit evaluaties bij scholen blijkt steeds opnieuw dat leerlingen het ontzettend leuk en leerzaam vinden. Bij de activiteiten verzorgt oA ook begeleiding bij de implementatie en de organisatie. Aan deelname en begeleiding zijn voor uw school geen kosten verbonden. De kosten worden vergoed door het Stadsgewest Haaglanden en de regio Holland Rijnland.

SOCIAAL EMOTIONELE ONTWIKKELING

Het accent op opbrengsten bij taal/lezen en rekenen mag er niet toe leiden dat aandacht voor sociaal emotionele ontwikkeling en een goed pedagogisch klimaat binnen de school onder druk komen te staan. Beiden zijn belangrijke voorwaarden om te komen tot goede leerprestaties. OnderwijsAdvies biedt hiervoor verschillende aanpakken: Win Win, Kanjertraining, de Vreedzame school, Bouwen aan klasklimaat, Taakspel en Sova training. De afgelopen jaren zijn adviseurs van OnderwijsAdvies ook vaak betrokken geweest bij het weer op de rails krijgen van een moeilijke groep. Ook hiervoor hebben wij verschillende werkwijzen ontwikkeld.

CURSUSBIJEENKOMST: WMK-PO EN KWALITEITSZORG

De nieuwe (vierde) editie van WMK-PO is door veel scholen enthousiast ontvangen. De cursusbijeenkomst WMK-PO staat vooral in het teken van de aanpassingen van het programma. Alle teamleden kunnen oefenen met enkele nieuwe delen van de software. Ook scholen die de WMK-MO-versie gebruiken of overwegen aan te schaffen kunnen gebruik maken van deze cursusbijeenkomst. Deze cursus is met name geschikt voor schoolteams.

SCHOOLPLAN

Een goed schoolplan is een plan dat richting geeft aan de schoolontwikkeling. Een plan waarmee je aan de slag kunt; in de klas, met ouders en met kinderen. Het gaat hierbij om opbrengsten en leerresultaat.

OnderwijsAdvies adviseert en begeleidt scholen en groepen scholen bij het maken van een nieuw schoolplan. Wij doen dat op basis van recente inzichten uit bijvoorbeeld Wat Werkt op School en Opbrengstgericht werken. De manier waarop we dat doen hangt volledig af van uw vraag.

We kunnen voor u:

- Een format voor een schoolplan aanbieden;
- Ondersteunen bij de verschillende ontwikkelfasen (oriëntatie – analyse - ontwikkeling visie/missie - ontwikkelen van beleidsvoornemens - schrijven en bespreken – vaststellen – evaluatie);
- Ontwikkelbijeenkomsten organiseren op directie-, of teamniveau;
- Diverse onderdelen voor u uitwerken;
- Tegenlezen.

ONL, ONDERZOEK EN BEHANDELING VAN ERNSTIGE DYSLEXIE

OnderwijsAdvies maakt deel uit van Onderwijszorg Nederland (ONL). Onder deze vlag verzorgt OnderwijsAdvies onderzoek naar en behandeling van dyslexie. Vanaf 1 januari 2009 is de vergoeding van diagnose en behandeling van ernstige, enkelvoudige dyslexie opgenomen in het basispakket van de zorgverzekering. De behandeling vindt individueel plaats en wordt uitgevoerd door een expert. Inmiddels is gebleken dat dyslexie onderzoek en behandeling door OnderwijsAdvies voorziet in een grote behoefte. Er vindt daarom in 2010 een oriëntatie plaats naar andere mogelijkheden voor het bieden van eerste lijnszorg vanuit OnderwijsAdvies.

OnderwijsAdvies, hoofdvestiging
Van Beekstraat 62
2722 BC Zoetermeer
T. 079 329 56 00
F. 079 329 56 99

OnderwijsAdvies, vestiging Leiden
Lorentzkade 15a
2313 GB Leiden
T. 071 516 47 00
F. 071 516 47 99

Pedologisch Instituut
Wassenaarseweg 499
2333 AL Leiden
T. 071 516 48 00

E. info@onderwijsadvies.nl
W. www.onderwijsadvies.nl